

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Culpa

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

racem: si vero triumphos præ vulneribus, victoriasque, in pratum quali concurret ad prelium. De penitentia, ferm. 6.

Sicuti in igni probatur aurum: sic homo sit acceptus in camino deiectionis. Contra Iudæos orat. 5.

Cypriani. Viator, qui ambulando laborat, ideo laborem patienter tolerat, quia tandem pervenire sperat: tolle spem perveniendi; continuo franguntur vires ambulandi. Medicus exprimit ferrum ad secanda vulnera, & dicit ei, quem securus est: Patiens esto, sustine, tolera, in doloribus exigit patientiam, sed post dolorem promittit sanitatem: ægrotus autem, nisi sanitatis spem sibi proponeret, in dolore, quem patitur, deficeret: ita & iugum Domini portantibus spes gloriæ miram parit consolationem. De singularibus, Clericorum.

Idote viri sanctissimi. Sicut cibus adhaeret vasi, in quo coquitur, nisi amoveatur, ac perdit saporem debitum, debitumque colorem: sic cor hominis adhaeret isti mundo, nisi amoveatur per tribulationes. De patientia veræ contemplatione, 5, 3.

Sicut mare Aegyptios operuit, ac Ihericis non nocuit: sic amaritudo tribulationum opera vitiorum impedit, ac virtutum opera iuvabit, sicut scriptum est: Curatio (id est tribulatio) cessare faciet peccata maxima, ibid.

Lamentum Iustiniani Patriarchæ. Quemadmodum continuus successus temporalis indicium est damnationis: ita flagelli crudelitudo cum patientia, indubium prædestinationis agnoscitur esse præfigium. Quem diligit enim Deus, castigat: ac flagellat filium, quem recipit. De contemptu mundi, c. 20.

Anonymi. Vt hyeme media halcyones summa fruuntur tranquillitate, & hanc etiam alii communicant: ita cum maxime sævit fortuna, tum maxime animi tranquillitate fruuntur pii, & hanc in alios, quos possunt, transfundunt, in similib.

Thiereri. Quemadmodum ferrum, quod in optimam & artificiosissimam figuram paratur, sæpius ad incudem repetitur: ita quod quisque postea maioribus destinatur, eo hic pluribus malis affligitur, in apoph. 25.

Filius dum adhuc desipit, castigationem parentum conqueritur, sed postea boni consulunt: Et si Deus aperiret oculos nostros, gauderemus malis nobis a Deo inflatis, in apoph. 14.

Nihil prodest medicamentum, nisi quis eius prius concoxerit amaritudinem: nihil etiam confert crux Christi, qui detrectant eius vicissitudinem, in apoph. 65.

Sicuti medicamentum a principio amarum fastidiosis sit, sed posteaquam concoctum est, dulcescit, sanitatemque inducit: ita tribulatio, anxietas, tandem manifestam consolationem parit, in apoph. 59.

Nemo coronam accipit, nisi legitime certarit: Et cum Deus hominibus maxime imminet, quando illos fortuna virget, in apoph. 197.

Ebrius non ante mentem recipit, quam crapulam excoxit: Nec homines blandiore fortuna insolentes antea ad Deum redeunt, quam amillis diuitiis in paupertatem incidant, in apoph. 123.

Bonum est medicamentum, quod ad primum habitum nos reducit, Et sancta est aduersitas, quæ nos a mundo ad Deum conuertit, aut magis adducit, in apoph. 123.

Quemadmodum longo splendore solis quodammodo homines obæcantur: ita blandiore fortuna plerique obstupescunt, vt nec vanitatem huius mundi vilo modo agnoscant, nec Deum suscipiant. Tam bene vulgo dictum est, quod afflictio dat mentem & intellectum, in apoph. 128.

Tribulatio quoddam animi exercitium est. Quemadmodum igitur corpus non potest constare citra eius exercitium: ita nec anima aut mens diu potest valere citra vexationem, in apoph. 127.

Vide Afflictio, Correctio, Poena, Punisio.

Culpa.

§ DEFINITIO ET ETYMOLOGIA.

CULPA, Græce βλάμη ατος, & ἰσχυρία, culpo dicitur. Et est voluntaria inordinatio, vel privatio boni. ex B. Thom. secund. Secund. quæst. 74. art. 2. Hebr. Asham, atrox delictum, culpa, reatus, in ritibus sacrificiorum Leviticorum significat hostiam pro delicto, a verbo Asham. Deliquit ignominiose, secelestat egit, vt cum pudeat tædcatque facti, culpabilis fuit, turpiter se dedit, ita vt propter culpam seu poenam nondum expiaram exhiberetur ab omnibus.

